

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
E-mail : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 28-5-2021
Αρ. πρωτ.:642/122043

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών της Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού και από τους παγετούς της άνοιξης»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 6187/21-4-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Γ. Πούλου, Στ. Αραχωβίτης, Τρ. Αλεξιάδης, Σ. Βαρδάκης, Χρ. Γιαννούλης, Κ. Μάλαμα, Κ. Μάρκου, Α. Μωραϊτίης, Ι. Ραγκούσης, Ι. Σαρακιώτης, Π. Σκουρολιάκος, Χρ. Σπίρτζης, Ο. Τελιγιορίδου και Γ. Τσίπρας, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το φαινόμενο του επαναλαμβανόμενου παγετού, που έπληξε φέτος διάφορες περιοχές ανά την επικράτεια, ήταν πρωτόγνωρο και δικαιολογημένα προκάλεσε την ανησυχία των αγροτών μας για τις ζημιές που θα προκαλέσει στις καλλιέργειες και κατ' επέκταση στο εισόδημα τους.

Η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή, προεξάρχοντας του Πρωθυπουργού, έσκυψε πάνω από το πρόβλημα με ευαισθησία και πολιτική βούληση για εξεύρεση άμεσης λύσης. Η ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επισκέφθηκε περιοχές και βρέθηκε σε χωράφια που έχουν πληγεί από τον παγετό, αρχικά στις 17.4.2021, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, κ. Σπήλιος Λιβανός, συνόδευσε τον Πρωθυπουργό σε περιοχές της Κορινθίας και, στη συνέχεια, στις 22.4.2021, ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Γιάννης Οικονόμου, επισκέφθηκε περιοχές της Αρκαδίας.

Θέση του Υπουργείου είναι, ο επαναλαμβανόμενος παγετός, ακραίο καιρικό φαινόμενο, μοναδικό για τα δεδομένα της Χώρας μας τα τελευταία 15 χρόνια, να αντιμετωπιστεί μέσα από το πλαίσιο του ΕΛΓΑ, με όποια κρατική αρωγή χρειαστεί, με νομιμότητα και αποτελεσματικότητα.

Σαν Υπουργείο αποσκοπούμε να καλυφθούν οι ζημιές που προκάλεσε στους Έλληνες παραγωγούς και αυτή η φυσική καταστροφή με ταχύτητα, αμεσότητα και δικαιοσύνη.

Τα συνεργεία του ΕΛΓΑ βρέθηκαν αμέσως στις πληγείσες περιοχές για την έγκαιρη και δίκαιη αποτύπωση της ζημίας. Για περαιτέρω ενημέρωση, σας διαβιβάζουμε το με αριθ. πρωτ. 3882/23-4-2021 έγγραφο του ΕΛΓΑ.

Η Κυβέρνηση της ΝΔ έδωσε το στίγμα της τα δύο τελευταία χρόνια, με το απόλυτο νοικοκύρεμα στα οικονομικά του ΕΛΓΑ, που είχε σαν αποτέλεσμα την ταχύτητα στην αντιμετώπιση όλων των τελευταίων φυσικών καταστροφών και την πρωτοφανή βέβαια καταβολή σε μια δόση του συνόλου της αποζημίωσης για τις ζημιές του 2020. Αφήνουμε στο παρελθόν τις γνωστές

καθυστερήσεις και ταλαιπωρίες που υπέστησαν οι αγρότες μας και θέτουμε τις βάσεις για την αποτελεσματική λειτουργία του Οργανισμού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με όσα δήλωσε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στη Βουλή, απαντώντας σε σχετική επίκαιρη ερώτηση, «Πράγματι, η κλιματική αλλαγή έχει επηρεάσει και τη γεωργική παραγωγή. Δεν έχει γίνει ουσιαστική προεργασία στη χώρα μας για να μπορέσει το ΥΠΑΑΤ και ειδικά ο ΕΛΓΑ να αντιμετωπίσει το μεγάλο φάσμα των ζημιών που έρχονται ως απόρροια της κλιματικής αλλαγής. Έχουμε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα και αναμένουμε την αποτύπωση μιας σημαντικής μελέτης που έχει γίνει για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, με τη συμμετοχή της ηγεσίας του ΕΛΓΑ, έχουμε δημιουργήσει μία ομάδα εργασίας, η οποία μέσα στους επόμενους μήνες θα καταλήξει σε μία πρόταση για τον εκσυγχρονισμό του Οργανισμού, η οποία θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, με τη συμμετοχή όλων των κομμάτων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και αγροτών. Πρόκειται για μία επίπονη διαδικασία, αλλά είναι αναγκαίο να θωρακίσουμε τον ΕΛΓΑ, με τρόπο ώστε να μπορεί να αντιμετωπίζει άμεσα και καίρια τις συνέπειες από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής στην αγροτική παραγωγή.»

Σχετικά με το θέμα αυτό, σας παραπέμπουμε και στην τοποθέτηση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιου Λιβανού, κατά την απάντησή του στη Βουλή στις 19.4.2021 στην επίκαιρη ερώτηση 683/12.4.2021 και αντίστοιχα στις 21.4.2021 στην επίκαιρη ερώτηση 690/12.4.2021.

Περαιτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, κατά την παρέμβασή του στο Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ε.Ε., το οποίο πραγματοποιήθηκε δια τηλεδιασκέψεως, τη Δευτέρα, 26 Απριλίου:

- Υπογράμμισε την ανάγκη να σταθεί η Ευρώπη αλληλέγγυα στους αγρότες που υπέστησαν πρωτοφανείς καταστροφές από τα έκτακτα κλιματικά φαινόμενα στην Ελλάδα, τη Γαλλία και την Ιταλία.
- Χαρακτήρισε πρωτοφανείς τις ζημιές με άμεσο και έμμεσο κόστος, καθώς δεν αφορούν μόνο στην πρωτογενή παραγωγή, αλλά και στη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.
- Τόνισε ότι οι πρόσφατοι, σπάνιοι για την εποχή, παγετοί τον Μάρτιο και τον Απρίλιο στην Ελλάδα, με επίκεντρο τη Βόρεια, την Κεντρική Ελλάδα και την Πελοπόννησο, επέφεραν καταστροφές που μπορεί να φτάνουν και στο 100% σε διάφορες καλλιέργειες.
- Εκτίμησε, δε, ότι, λαμβάνοντας υπ' όψιν την εξαιρετική σοβαρότητα της κατάστασης, ιδιαίτερα στους οπωρώνες, τεκμηριώνεται η ενεργοποίηση όλων των πιθανών έκτακτων και πρόσθετων μέτρων σε επίπεδο ΕΕ, όπως το άρθρο 221 της ΚΟΑ για την αποζημίωση των πληγέντων παραγωγών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, με πρωτοβουλία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιου Λιβανού, δημιουργήθηκε από τις τρεις Ευρωπαϊκές Χώρες του Νότου (Ελλάδα-Γαλλία-Ιταλία) που επλήγησαν από τους πρόσφατους παγετούς, ένα κοινό μέτωπο διεκδίκησης εξεύρευσης κονδυλίων για αποζημιώσεις τέτοιων φαινομένων. Ως εκ τούτου, οι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελλάδας, κ. Σπήλιος Λιβανός, της Γαλλίας, κ. Julien Denormandie, και της Ιταλίας, κ. Stefano Patuanelli, με κοινή επιστολή τους προς τον Επίτροπο Γεωργίας της ΕΕ, κ. Janusz Wojciechowski, και τον Επίτροπο Προϋπολογισμού, κ. Johannes Hahn:

- ζητούν την ενεργοποίηση του άρθρου 221 του Κανονισμού για την ενιαία Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ), με στόχο την ανακούφιση των συνεπειών για τους αγρότες, που υπέστησαν ζημιές από τον πρωτοφανή παγετό του Μαρτίου και Απριλίου. Στην πράξη, οι τρεις Υπουργοί ζητούν από την ΕΕ να ενεργοποιήσει κονδύλια προς στήριξη των καλλιεργητών των τριών χωρών που υπέστησαν σοβαρές ζημιές από τον παγετό του Μαρτίου και του Απριλίου, καθώς οι καταστροφές ήταν πρωτοφανείς και για τις τρεις χώρες. Όπως υπενθυμίζουν στην επιστολή τους οι τρεις Υπουργοί, αυτό το άρθρο έχει ήδη

χρησιμοποιηθεί σε έκτακτες περιπτώσεις, για παράδειγμα το 2018 στην περιοχή της Βαλτικής, κάτι που αποτελεί προηγούμενο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση για παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- ζητούν την έγκριση της Επιτροπής και για την παροχή εθνικής βοήθειας προς τους πληγέντες
- προτείνουν και την τροποποίηση του άρθρου 71, παράγραφος 8, η οποία αποσκοπεί να δώσει τη δυνατότητα σε εκείνα τα κράτη μέλη που το επιθυμούν, να στοχεύσουν ένα μικρό μέρος των άμεσων πληρωμών που διατίθεται σε κάθε κράτος μέλος, ώστε να δημιουργηθεί δίκτυο ασφαλείας για όλες τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ενόψει καταστροφικών γεγονότων, όπως εκείνων που επηρέασαν πολλές ευρωπαϊκές περιοχές τον περασμένο Απρίλιο

Πέραν των τριών υπογραφόντων την επιστολή, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, μέσα από διαδοχικές επαφές με ομολόγους του, έχει επιτύχει την υποστήριξη του αιτήματος που καταθέτουν Ελλάδα, Γαλλία και Ιταλία και από άλλες χώρες.

Διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής

Είναι γεγονός ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας παρατηρείται συνεχόμενη πίεση στις τιμές παραγωγού τόσο των ζωικών (γάλα-κρέας) όσο και των αγροτικών (κηπευτικά, εσπεριδοειδή, δενδρώδεις καλλιέργειες κ.ά.) προϊόντων, που οφείλεται στον περιορισμό της διάθεσης αυτών και των προϊόντων τους στην αγορά λόγω μειωμένης ζήτησης (κλειστή εστίαση, εισαγωγές σε πολύ χαμηλές τιμές, μειωμένες εξαγωγές, αποδυναμωμένος τουρισμός, απαγόρευση μαζικών συναθροίσεων π.χ. εμποροπανηγυρεις, γάμοι κ.ά.).

Ωστόσο, η τιμή παραγωγού των κτηνοτροφικών προϊόντων, όπως είναι το κρέας και το γάλα, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά, διαμορφώνεται ελεύθερα με βάση την προσφορά και τη ζήτηση και δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στον καθορισμό της.

Επίσης, η διάθεση των προϊόντων των παραγωγών, όπως είναι το λάδι, οι βρώσιμες ελιές, τα εσπεριδοειδή, τα οπωροκηπευτικά, γίνεται στην ελεύθερη αγορά μεταξύ συμφωνιών παραγωγών και έμπορων.

Σε κάθε περίπτωση, ζητήματα που πλήττουν την ανάπτυξη του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου, ως απόρροια της υγειονομικής κρίσης στον πρωτογενή τομέα, όπως είναι το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής αυτών, παρακολουθούνται στενά από τους φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να παρεμβαίνουν αναλόγως.

Ως εκ τούτου, για τη στήριξη των πατατοπαραγωγών που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα και σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξέδωσε την αριθμ.1338/312351/6-11-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιάτικης Πατάτας, δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 4937), προϋπολογισμού 37.970.046€. Το συνολικό ποσό που έλαβαν οι ως άνω Έλληνες παραγωγοί, ανέρχεται σε 33.531.652,10 ευρώ και αφορούσε συνολικά 21.465 δικαιούχους, Συγκεκριμένα, στους δικαιούχους παραγωγούς ανοιξιάτικης Πατάτας της χώρας έχει χορηγηθεί ενίσχυση, ύψους 12.442.926,20 ευρώ.

Επίσης, με την αριθμ. C(2021)1580 final/5.3.2021 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη στήριξη επιχειρήσεων στην Ελλάδα που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή γεωργικό τομέα στο πλαίσιο του Προσωρινού Πλαισίου Κρατικών Ενισχύσεων (Υπόθεση SA62095(2021/Νόσο), εγκρίθηκε η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) του Θερινού Καρπουζιού χαμηλής

κάλυψης, β) της καλοκαιρινής και φθινοπωρινής Πατάτας και γ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών σε Τομάτες και Αγγούρια σε όλη την επικράτεια, εξαιρουμένης της Κρήτης. Κατόπιν αυτού, υπεγράφη η αριθ. 720/132077/19-5-2021 σχετική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) υπαίθριου καρπούζιου, μίνι και obla, β) της καλοκαιρινής και φθινοπωρινής πατάτας, γ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών σε τομάτες και αγγούρια σε όλη την επικράτεια εξαιρουμένης της Κρήτης, δ) της βουβαλοτροφίας και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β'2123/21.05.2021). Το ύψος του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης ορίζεται ως ακολούθως: α) Για το υπαίθριο καρπούζι, το καρπούζι μίνι και το καρπούζι obla στην Επικράτεια 140 € ανά στρέμμα. β) Για την καλοκαιρινή και φθινοπωρινή πατάτα στην Επικράτεια 205 € ανά στρέμμα. γ) Για την τομάτα θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Επικράτεια, πλην της Περιφέρειας Κρήτης, σε 500 € ανά στρέμμα. δ) Για το αγγούρι θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Επικράτεια, πλην της Περιφέρειας Κρήτης, σε 210 € ανά στρέμμα.

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει, για τη στήριξη των επιχειρήσεων που επλήγησαν από τις δυσμενείς επιπτώσεις του covid-19, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, εξετάζει κάθε φορά τις περιπτώσεις με βάση:

- τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς που δείχνουν το μέτρο στο οποίο επηρεάστηκαν οι διάφοροι παραγωγικοί κλάδοι της ελληνικής κοινωνίας στη διάρκεια της πανδημίας και
- τους περιορισμούς που θέτει το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η προαναφερθείσα αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συνεπώς, η κυβέρνηση, πιστή στο πρόταγμα της να μην μείνει ουδείς Έλληνας παραγωγός απροστάτευτος απέναντι στις συνέπειες της πανδημίας, έχει απλώσει ένα δίχτυ προστασίας σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, ώστε να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της υγειονομικής κρίσης.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι οι παραγωγοί σκληρού σίτου μπορούν να επωφεληθούν από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις που υπάρχουν για τα προϊόντα αυτά. Σύμφωνα με την αριθ. 296/80001/22-3-2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης στήριξης του άρθρου 52 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στην καλλιέργεια στην καλλιέργεια του σκληρού σίτου για το έτος ενίσχυσης 2020» (Β'1134/23-3-2021), το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στην καλλιέργεια σκληρού σίτου, για το έτος ενίσχυσης 2020, καθορίζεται στα 72,57 ευρώ/εκτάριο.

Επίσης, μπορούν να επωφεληθούν και από διάφορα χρηματοδοτούμενα προγράμματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που ενισχύουν την καλλιέργεια και την προώθηση στην αγορά, στα οποία μπορούν να ενταχθούν υπό μορφή οργανωμένων ομαδικών σχημάτων. Οι παραγωγοί, για την ένταξή τους σε διάφορα χρηματοδοτούμενα προγράμματα, ενθαρρύνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και από την ΕΕ να οργανωθούν σε ομαδικά σχήματα, όπως είναι οι Ομάδες και οι Οργανώσεις Παραγωγών, καθώς και οι Διεπαγγελματικές Ενώσεις, βασικός στόχος των οποίων είναι η επίτευξη καλύτερων τιμών των προϊόντων τους, η μείωση του κόστους παραγωγής, η προώθηση ποιοτικού προϊόντος, η διατήρηση των παραδοσιακών αγορών, το άνοιγμα νέων αγορών κ.λπ.

Σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβασή στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομικών κλίμακας. Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Συγκεκριμένα, η πολιτική στον τομέα των οπωροκηπευτικών ασκείται μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών [Κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 891/2017, (ΕΕ) αριθ. 892/2017 και (ΕΕ) αριθ. 543/2011, όπως ισχύουν, Υπουργικές Αποφάσεις με αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 (Β'5/5-1-2018), 397/18235/16-2-2017 (Β'601/24-2-2017) και 266355/11-02-2009 (Β'594/1-4-2009), όπως ισχύουν], οι οποίες δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, έχουν τη δυνατότητα να υλοποιούν δράσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση),
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών, σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς, με τη συγκρότηση ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών και τη σωστή λειτουργία τους, δύναται να βελτιωθούν σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους και η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων.

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι στην Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας:

- σύμφωνα με τη ΔΑΟΚ ΒΟΙΩΤΙΑΣ: «ΣΤΙΣ ΠΟΛΥ ΠΡΩΪΜΕΣ ΣΠΟΡΕΣ ΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΣΙΤΗΡΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΑΓΕΤΟ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΞΗΡΑΣΙΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΚΑΠΟΙΕΣ ΘΕΡΜΕΣ ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΜΦΑΝΙΣΤΕΙ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΧΕΞΙΑΣ ΣΤΑ ΦΥΤΑ». Επίσης: «Δεν υπήρξαν θέματα με έντονες μυκητολογικές προσβολές στην Π.Ε. Βοιωτίας, ωστόσο, διαχρονικά, η χρήση των μυκητοκτόνων από τους παραγωγούς είναι γενικώς αλόγιστη».

- από στοιχεία του ΟΣΔΕ έτους 2020, παρατίθεται πίνακας, όπου αναφέρονται η έκταση (σε εκτάρια) και ο αριθμός παραγωγών (ΑΦΜ) των σιτηρών σε όλη τη χώρα, σε σύγκριση με την περιοχή της Βοιωτίας:

ΣΙΤΗΡΑ	ΑΦΜ	ΕΚΤΑΡΙΑ(ΗΑ)
ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ	30852	163.348,45
ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1479	6.301,03
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ	41705	78.885,51

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	651	1.595,88
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ	32119	84.859,87
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	453	1.346,96
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ	790	2.296,39
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	41	263,72
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ	18	24,22
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1	0,5
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ	167169	366.990,83
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	7674	19.255,12

Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, αλλά και της ενίσχυσης και διασφάλισης του εισοδήματός τους, ψηφίσθηκε ο ν.4792/2021 (Α'54), ο οποίος προβλέπει την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και λοιπές διατάξεις.

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει μία σειρά από διατάξεις, οι οποίες διορθώνουν τις σημαντικές ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, κυρίως των μεγάλων σούπερ μάρκετ και, επίσης, αφορούν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα (παραγωγούς, αγοραστές) που συμμετέχουν στην αγροτική εφοδιαστική αλυσίδα («από το αγρόκτημα στο πιρούνι») των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που μεταποιούνται για να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα.

Μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής

Στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοίχημα της ανταγωνιστικότητας. Προς αυτήν την κατεύθυνση το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Νομοθετήθηκε μείωση των φορολογικών συντελεστών (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α' 201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- Ενθαρρύνθηκε το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β' 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκών θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η

νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πέτυχε την εκκίνηση της «Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.). Η συγκεκριμένη, ιδιαίτερως σημαντική εξέλιξη συνιστά την υλοποίηση των όσων ορίζει το άρθρο 38 του προαναφερθέντος Ν. 4673/2020 που προβλέπει την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα, γεγονός που αποτέλεσε πάγιο και διαρκές αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μίας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών, με στόχο την επανένωση του συνεταιριστικού κινήματος κάτω από έναν ενιαίο και ισχυρό φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την εκπροσώπησή τους τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

➤ Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).

➤ Εξασφαλίσθηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Περαιτέρω, έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στο μέτρο των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερδεσμευθεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €, και της Μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευθεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα,
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας μέσω του μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί,
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων Ομάδες Παραγωγών και Σχέδια Βελτίωσης,
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών, τα συνεργατικά σχήματα, οι επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των Ομάδων Παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της Συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €.

Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως οι δράσεις για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. €, και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €.

Προτεραιότητα, επίσης, δίνεται στις καλλιέργειες που δίνουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωοτροφές, ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Παράλληλα, έχει επισημανθεί η σημασία της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στην παραγωγή τοπικών-ποιοτικών γεωργικών προϊόντων στις ορεινές-ημιορεινές περιοχές, καθώς επίσης και των τοπικών φυλών ζωικού κεφαλαίου στην ενίσχυση του δυναμικού προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και στις ασθένειες.

Προβολή και προώθηση αγροτικών προϊόντων

Πολύτιμο και αποτελεσματικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την ενδυνάμωση του εξαγωγικού εμπορίου και του ανοίγματος νέων αγορών για τα ελληνικά ποιοτικά αγροτικά προϊόντα αποτελούν οι ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις αγορές τρίτων χωρών, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1144/2014, με ενωσιακή χρηματοδότηση 70-80%.

Οι δικαιούχοι φορείς οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, συμπράξεις του αγροδιατροφικού τομέα, επαγγελματικές και διεπαγγελματικές οργανώσεις υποβάλλουν κάθε χρόνο στην Ε.Ε. τις προτάσεις τους προς έγκριση.

Οι ενέργειες προώθησης και προβολής των αγροτικών προϊόντων, μέσω των ανωτέρω εγκεκριμένων προγραμμάτων τριετούς διάρκειας, αφορούν στη συμμετοχή των δικαιούχων φορέων σε εκθέσεις τροφίμων στις χώρες στόχους, επιχειρηματικές συναντήσεις, προώθηση του προϊόντος σε σημεία πώλησης, έντυπες και on line καταχωρήσεις, social media, εκπαιδευτικά ταξίδια, γευστικές δοκιμές, σεμινάρια, workshops κ.ά.

Ήδη, υλοποιούνται στη χώρα μας 21 προγράμματα προώθησης, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 50.000.000 ευρώ, που αφορούν προϊόντα, όπως είναι η φέτα, το ρύζι, το αιγοπρόβειο κρέας, το κοτόπουλο, τα σπυροκηπευτικά, ο κρόκος Κοζάνης, η κονσέρβα ροδάκινο και τα καλάθια πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων ποιότητας ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικά (λάδι, κρασί, τυριά κ.λπ.) σε περιφερειακό επίπεδο.

Τα αγροτικά μας προϊόντα προβάλλονται σε χώρες της Ε.Ε και σε Τρίτες Χώρες, όπως Κίνα, Ιαπωνία, ΗΠΑ, Καναδάς, Ινδία, Ν. Κορέα, Σιγκαπούρη, ΗΑΕ, Κατάρ, Ιορδανία, Λίβανος, Αργεντινή, Μεξικό κ.α.

Με την υποβολή προτάσεων κάθε χρόνο και τις εγκρίσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι δικαιούχοι φορείς της χώρας μας μπορούν να αξιοποιούν τις χρηματοδοτούμενες ενέργειες προβολής και προώθησης προς όφελος των παραγωγών μελών τους και να αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα των ποιοτικών ελληνικών προϊόντων τους στις διεθνείς αγορές.

Προτεραιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η ορθή παρακολούθηση υλοποίησης των προγραμμάτων προβολής και προώθησης και η διαρκής ενημέρωση των δικαιούχων φορέων για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση από τη χώρα μας των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων προώθησης των ποιοτικών γεωργικών ελληνικών προϊόντων.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει ενδελεχώς τις επιπτώσεις και τις ασυμμετρίες που προκαλεί η υγειονομική κρίση στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, σύμφωνα πάντοτε με τα εκάστοτε ταμειακά διαθέσιμα και με στόχο οι πληγέντες να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγική τους διαδικασία.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 6187/21-4-2021 με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το με αριθμ. πρωτ. 3882/23-4-2021 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Α.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

- 1.Υπουργείο Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
- Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Βουλευτή κα Γ. Πούλου
- 3.Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη
- 4.Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
- 5.Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
- 6.Βουλευτή κ. Χρ. Γιαννούλη
- 7.Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
- 8.Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
- 9.Βουλευτή κ. Α. Μωραΐτη
- 10.Βουλευτή κ. Ι. Ραγκούση
- 11.Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη
- 12.Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
- 13.Βουλευτή κ. Χρ. Σπίρτζη
- 14.Βουλευτή κα Ο. Τελιγορίδου
- 15.Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα